

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Arad, az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában, földszint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 frt, 1/2 évre 6 frt, 1/4 évre 3 frt, 1 óra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr, 1 óra 1 frt 20 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos petit sor egyező 16 kr, minden következőnél 8 kr. Bélyegdíj külön 20 kr. Nyiltér sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

Vissza!

Arad, augusztus 7.

Nagyon csufos, sőt gyalázatos taktikai fogás az, midőn valamely pártnak egy klikkje úgy akar vezérszerepre kerülni, hogy a zászlóra irt programot megvalósításáért vivott döntő ütközetben odahagyja pozícióját és az ellenfelhez pártol; elárulja nem csak pártfeleit, bajársait, hanem ugyanazon elveket is, a melyek alapján a választóktól mandátumot kapott. Ilyen gyalázatos árulást alkotmányos életünk annaleseiben csak egyet ismerünk, azt, a melyet Szapáry Gyula gróf és hívei követtek el akkor, midőn a Wekerle kormány megalakulta és az egyházpolitikai reformok napirendre tűzése után egy évre botrányos célzatossággal egyenként hagyták oda 30-ad magukkal a szabadelvű pártot.

Oly nagy volt az erkölcsi undor, melyet ezen politikai felonia nem csak az országos közvéleményben, hanem még a reformellenes körök és parlamenti pártok között is okozott, hogy a kilépettek egyszerre a legszánandóbb elszigeteltség állapotába jutottak, mely a kiközösítettekéhez nagyon is hasonlított; a mi különben nem csuda, mert hát rajtuk is csak a példabeszéd igazsága teljesült, mely szerint az árulást szeretik nagyon, de nem az árulókat.

Azóta folyton ezen gyötrelmes, se kisse bent állapotban vergődnek a jó urak, és mivel nincs programjuk, nincs a népben pártjuk, nincs hitelük, nem tudnak másként magukon segíteni, minthogy az

udvar körül settenkedő bécsi reakciónárius befolyások segítségével igyekeznek a szabadelvű pártot felülről megbontani, s a résen keresztül az anynyira szidott és mégis annyira óhajtott husos fazekakhoz visszakerülni.

A résbontó politikai faktort a horvát bán személyében vélték feltalálhatni, kinek intézősége mellett reméltek a kormány pártba ismét becsülettel beléphetni. Ezen csufos visszapártolást ok fuziónak keresztelték, melynek az erkölcsi jogosultságot úgy gondolták megadhatni, hogy elhittették az irányadó felsőbb körökkel, miszerint ez által a közjogi alapon álló pártok ismét egységessé és erőssé lesznek.

A szabadelvű párt az ő lojalitásának legmesszebb menő készségét ezen törekvésekkel szemben megadta azzal, hogy hajlandóak nyilatkozott az elpártoltakat szervezetének és programjának érintése nélkül vissza fogadni. De ám ezzel azokon segítve nem lett volna, mert csak odajutnak vala ismét, a hol régen voltak: degredált kőzatonák-lejárt államférfikként kellett volna sorba állaniok. Azért követelték az Apponyisták egyidejű fölfogadását, a mi természetesen épen azt idézte volna elő, a mit a szabadelvűpárt meg nem engedhetett: az eddigi szervezet megbontását és a reformok végrehajtásának felfüggesztését.

Ezek régi dolgok. Uj azonban az, hogy a kilépett urak ismét sugnak-bugnak, fondorkodnak, s a korona körül ólálkodó reakciónárius barátaik segítségével kezdik a fuziót felmelegíteni, s annak megteste-

sült személyesítőjét a horvát bánat előtérbe tolni.

A kilépettek pártorganumává avanzsrozott s az ultramontán klerikalizmus leg-sötétebb színárnyalatával mázolt ujság, a „Hazánk“ vasárnapi számában közöl egy „bécsi jól informált körökből“ eredő, tényleg azonban mondva csinált helyzet levelet, amelyben Szapáryék magukat és a világot azzal akarnák ámítani, miszerint „illetékes helyen“ végleg megérlelődött azon felfogás, hogy a magyar politikában csakis oly személyiség lesz képes rendet csinálni, aki mint a korona valódi bizalmasa, kerül a miniszterelnöki székbe. Híszik, hogy úgy a szabadelvűpárt nagy többsége (?) mint a kilépettek és a nemzetipárt a korona bizalmasával szemben, a ki konziliáns eszmékkel lépne eléjük, a legelőzékenyebb magatartást tanúsítanak — s ebben a felfogásban nem is csalódnak.

Bizonyára senki sem csalódik, aki a kilépettekről és a nemzeti pártról töltösz, hogy a legelőzékenyebb magatartást tanúsítanak, ha a korona bizalmasa őket egy guvernementális párt megalakítására felszólítaná; ezt a meggyőződést mi is osztjuk, s ezen föltevésünkben mi sem csalódnunk. És pedig milyen könnyűvé volna részük-ről téve az, hogy a korona bizalmasa őket megnyerhesse! nem kívánnak egyebet, csak hogy konziliáns eszmékkel lépjen eléjük. De hát: mik legyenek azok a konziliáns eszmék? Ki az izgága máma a tisztelt egyházpolitikai ellenzéken kívül? Bizony az ember meg sem értené, ha a „jól informált körökből“ eredő levél egy más helyén az nem állíttatnék, hogy a

Az „Aradi Közlöny“ tárczája.

A júliusi napok Franciaországban.

— Az „Aradi Közlöny“ eredeti tárczája. —

Irta: Bóros Beni.

Páris, 1895. július.

IV.

(Szemle a katonaság felett. — Az elnök és a miniszterek megérkezése. — A képviselőházi elnök. — A felvonulás. — A jövő évi tengerészeti ünnepély. — A hajóhad emelése. — Mit rejt magában a jövő?)

Kevésnel három óra előtt érkeznek a miniszterek, a földművelésügyi, a kereskedelemügyi és a belügyminiszter egyforma négyes fogatokkal, mely fogatok franciaországban az állam által tartatnak fenn és a miniszterek és egyéb országos méltóságok rendelkezésére állanak.

A miniszterek után dragonyos csapat kíséretében szintén hasonló négyes fogatban jött Challemeil Lacoúr, a szenatus elnöke és utána a szenatus tisztikara és végre egy ágyulövés és az összes dob és trombita rezgése és felharsanása jelzi pár percczel 3 előtt az elnöknek Faure Felix-nek érkezését, ki kalap levéve jobbra-balra hajlongva láthatólag meghatva köszönti a lelkes kiáltásokban kitört közönséget. Meglátszik az elnök becsületes polgári asztán, hogy ez az első „nagy revue“-je és hogy ez ünnepélyes alkalomnak egész lelkéből örül.

Az elnöki fogatban, mely rendkívüli diez-

szel van kiállítva és melynek négyesen balról aranyozott lovasruhákban egy-egy piqueur ül és melyet elől is, hátul is egy-egy szakasz dzsidás lovas kísér — az elnökön kívül annak balján még Ribot ül, boldog mosolyal ajkán, melyet valószínűleg azon tudat csalt ki, hogy hosszabb ideig nyugodtan élvezheti a ház szünetedeje által nyert nyugalmat és ez nem lesz zavarva kellemetlen interpellációkkal.

Az elnök elfoglalja helyét az emelvényen, mely körül már előbb a külföldi követségek képviselői és rendkívüli fényes öltözékben megjelent uői közönség töltött meg minden zugot, ezek között az elnöknek és leánya Luoie, és ezután megkezdődik a felvonulás, melynek élén Saussier főparancsnok és a hadügyminiszter az elnök elébe érkezvén és előtte tisztelegve annak emelvénye mellett foglalnak állást.

A felvonulás hosszú, (mintegy 50 emberből álló sorokban történik. Legelől érkeznek a Nord tábarnok vezetése mellett a politechnikusok, kik sötét ruházatuk, hosszú kéthegyű tábarnok kalapjaikban pompásan veszik ki magukat és gyönyörű pontossággal vonulnak fel. Mondard tábarnok vezetői a Saint-Cyri katonai növendékeket. Mindkét csapatot a tömeg rokonszenves kiáltásokkal fogadják.

Coste tábarnok vezetői a fővárosi gárdát, és a tüzoltók csapatát, ezek után Gripois tábarnok vezetése alatt felvonul a 16-ik gyalog tüzer zászlóalj, és az 1 és 5-ik

mérnök ezred. Liebermann tábarnok vezérli a gyalog vadászokat, és a gyalog tengerész csapatokat.

Ekkor vonul fel az 5-ik és 9-dik dandár Madelor és Cary dandár parancsnokokkal élükön.

E két dandárt Faure Biguet, Anvers Gossart, Lambert és Rebora tábarnok ezredei képezték, és pedig a 39, 74, 36, 129, 4, 82, 113, 131 gyalogezredek és a 331-ik orieánsi tartalékosok, kik nyolcz nappal a Revue előtt lettek behíval és kiknek pompás magatartásuk és felvonulásuk a néző közönség lelkes óvációit érdemelték ki.

A gyalogos csapatok elvonulását néhány percnyi szünet követte mire a vágatva érkező lovas csapatok felvonulása kezdődött meg.

Elöl négy csapat lovas tüzéség a 11. és 22-ösök, Thion tábarnokkal azután a 12. és 13-asok Caro tábarnok vezetése mellett. A tüzéség rendkívüli praecisioval vágat el. Az egysorban vágatató egy-egy fölűteg ágyú és társzékér fogat oldalról úgy néz ki, mintha csak egy ágyú vagy társzékér volna. A dübörgő ágyú tömegeket a nép riadó lelkesedésével üdvözli és nem egy hangot hallottam a tömegből, mely a francia tüzéséget a világ első katonaságának declarálta. Végre előttűntek a lovas csapatok, a kedvelt lovassági tábarnok Jacquemin vezetése mellett. Ezek is vágatva jöttek. Minden lovas csapatot egy trombitás szakasz előzött meg, mely csapat az elnöki emelvény közelében nagy praecisio-

Bánffy miniszterium, melyet tisztán ideiglenes miniszteriumnak tekintettek, kinevezésekor azt az utasítást kapta, hogy az *agresszív politikát* elejtse, ezzel a felekezeti viszályokat gyengítse s a *nyugodtabb elemeknek a kormányhoz való közeledését lehetővé tegye*, egy szóval, hogy némi nyugalom helyreállítsa s ez uton egy *mérsékelt, józan, gyakorlati politikának az útja egyengettesék*.

Ily oportunizmus meztelenséggel a politikai opportunizmus még soha sehol föl nem lépett. De legalább meg van benne a logika. Oly emberek, kiknek abszolúte semmi politikai elvük, programjuk nincsen, nem is vállalkozhatnának másféle kormányra, mint a mely minden agresszív irányzatot mellőzve, a *mérsékelt, józan, gyakorlati politika* útját egyengetné. — Tudva már most, hogy a jelenlegi kormány minden agresszivitása csak abban sarkallik, hogy a szentesített törvényeket végre akarja hajtani, a hátralevő javaslatokat a főrendiházzal elfogadtatni, a közigazgatást és népoktatást pedig oly képen reformálni, hogy azokban az államhatalom az egységes nemzeti fejlődés érdekében érvényesüljön: önként adódik, hogy a kik ezt agresszívnek tartják, azok a *mérsékelt, józan, gyakorlati politika* alatt csakis mindezek abban hagyását érthetik. Akkor nem lesz bajuk sem az ultramontán páp párttal, sem a nemzeti-igazgatókkal, sem a municzipalista fenegyerekkel; akkor csak a *magyar nemzeti ügy* fog károsodni, az pedig nem fogja az ő báronyszéküket fölforgatni, mert annak csak apostolai vannak, de nincsenek keresztel és fokossal hadonászó érdekszövetségei és zsoldosai.

Kellemetes és békés hivatal volna ilyen körülmények közt a miniszterkedés meg az államtitkárság, csak hogy a magyar nemzetnek ilyen ingyenélők nem kellenek. Azért is remélik, hogy majd a *korona bizalmasa* fogja őket meghívni. A *»jól informált körök«* idézett tudósításában a zágrábi utról csakugyan az mondatik, hogy igen komoly háttéré van: *»Valjon lesz-e Khuen-Héderváryból magyar miniszterelnök, a fölött vitatkozni ma még korai, de hogy lehet, a mikor akar, az kétséget nem szenved.«*

val fujta riadoját. Elöl a Saint Cyri lovas escadron, azután a híres köztársasági gárda, vörös sisak bokrával és a sisakról hátul lelógó fekete ló farkkal, a legénység vörös kabát, fehér nadrág és magas lovas csizmákban, gyönyörűen vette ki magát. Ezek után vágatott a 4. és 5. lovas vadászok ezrede Beauchêne tábornok és a 27. és 28. dragonos ezred Haut tábornok vezetésével.

Legnagyobb lelkesedéssel üdvözölték az ezután előtörő 1. és 2. cuirassiers ezredet, a lobogós dsidák fénylő vasai élénken vissza idézték emlékeibe az eltűnt uhlánussainkat, rettegett dsidáikkal. A francia hadi vezénylet a dsidát még most is nélkülözhetlen fegyver nemnek tartja, és úgy látszik ettől félti leginkább gyalogságát is, mert a gyalog ezredek legénységének begyakorlása és tanításánál most is legfőbb szerepet játszik a dsidák elleni védelem. A csapatok felvonulását végre az 1. ső hegyi tüzér divízió fejezte be, mely Deville tábornok vezetésével folytonos éjlen kiáltások között gyönyörűen rendben vágatott el.

Elmondhatni, hogy az idej nagy csapat szemle rendkívül sikerült. A francia katonaság kinézése és mozgása semmi kívánni valót nem hagyott hátra, és ha a köztársasági kormány a nép százszázadek lelkesedését és bizalmát kívánta e nagy pompával megtartott csapat szemle által emelni, ezt a czélját teljes mértékben elérte, de teljes mértékben kidermelte magának a felvonult katonai haderő is a köztársaság elnökének Sausier főpa-

Ók tehát, mint a zsidók a Messiást, még mindig várják a *Khuen Héderváryt*, s e közben annyira erőt vett rajtuk a kretinizmus, hogy észre sem veszik, miszerint a magukféle erőszegett politikusok a koronának ép úgy nem kellenek mint a népnek. Hiszen még az is, a ki nem tartozik a jól informált körökhöz, tudja, hogy például a leghevesebb parlamenti küzdelmeket, sőt országos párt kavargásokat felidézendő közigazgatási reform, a melylyel Szapáry — mert rosszul csinálta — elbukott, s a melyet Apponyi Székelyudvarhelyt most nyáron *megtagadott* . . . hogy ez a reform épen az, a melyet a *korona első sorban óhajt s, a melyet illetékes helyen annyira sürgősnek tartanak*, hogy annak az agresszív kormány és többségnek még az új választások előtt, még a mostani csekélyebb számbeli többségével is tűzbe kell érte mennie.

Tegyenek le a jó urak minden reményről. Nem kellenek ők már se a koronának se a népnek. Az ingyenélő semmittevésnek legjobb helye ott van, a hol ők vannak, kívül az aktív ténykedés körén. Ott várhatják csendesen az új választásokat, a midőn a hazaellenes reakció a használhatókat táborába sorozza, a többi pedig haza küldi. Ez a Szapáryék sorsa és hivatása is egyben. Az ő kendőzött arcú megjelenésükre s undort keltő kínálkozásukra felülről és alulról csak egy választ kaphatnak: *»Vissza!«*

BELFÖLD.

Református püspökök értekezlete. A református püspökök tegnap Kun Bertalan püspök elnöklété alatt értekezletet tartottak, amelyen az egyházpolitikai törvények végrehajtása körül követendő eljárást vitatták meg. Jelen voltak: Kiss Aron és Papp Gábor evangélikus református, Sárkány Sámuel, Baltik Frigyes és Zelenka Pál ágostai evangélikus püspökök és számos pap. A ma tartott konferencia ugyszólván előértekezlete volt az ősszel tartandó konvetnek. Még a tavaszi konvent egy bizottságot küldött volt ki azzal a feladattal, hogy javaslatot készítsen arra nézve, hogy az egyházpolitikai törvények életbeléptetése után hogyan alakulja-

rancsnok előtt előbb a helyszínen meleg szavakban, később nyílt levelben kifejezett köszönetét és halálját.

Általánosan beszélték a nép sorai közt, de az egyes lapokban is megemlítve volt a kormány azon szándéka, hogy jövőre a júliusi ünnepélyt és hadi szemlét meg előzőleg egyik északi kikötőben nagy tengerészeti ünnepély a tengeri haderő bemutatásával és úgy gyakorlatával fog rendeztetni. E czélból az ország minden vidékéről olcsó sőt részben ingyenes vasuti vonatok fogják a francia népet a tengerpartra szállítani.

Eppen nem kétkedem abban, hogy ily szándék fennáll. Egy nemzet sem költ mostanában annyit hajóhadának emelésére és erősítésére mint a francia. A régi hajó parkot egészen meg újítják. Csak az utolsó 5 esztendőben 57 régi hajó helyett, mely annak idején 95 millió francsba került, 58 új hadi hajó lett építetve, melynek összköltsége 550 millió francs. Míg tehát a használaton kívül helyezett hadi hajók átlagos értéke egyenként 1.600.000 francs volt, addig az újak átlagosan és egyenként 9.600.000 francsba kerülnek, azonban ez csak az átlagos ár, egyes nagyobb hajók költségei jóval nagyobbak, így a Jaurguiberry 11800 tonnás páncélos hajó 26 millió költséggel épült, a Dupuy de Lôme 7800 tonnás ozirkáló hajó 13 millióba, a 3400 tonnás ozirkáló hajó Souchet 7 millióba, a 925 tonnás torpédó naszád D'Iberville 3.000.000-ba, és a Mousquetaire torpédó naszád 125 tonnával 750000 francsba

nak át a liturgiális szertartások s hogyan vessék tovább az anyakönyveket és milyen eljárás követendő általában cura pastoralis szempontjából. A kiküldött bizottság a megfelelő utasítások kidolgozásával Mitrovics Gyula teológiai tanárt bízta meg. Ezt az elabratumot bíralták fölül. A konferenciából csak annyi szivárgott ki eddig, hogy kizárólag belső egyházi ügyek fölött tanácskoztak, és hogy a politikát távolról sem érintették. A megállapított szöveget, amely az egyházpolitika életbelépte után követendő eljárást írja körül, beterjesztik az őszi konventre, ahonnan majd mint egyenes utasítást meg fogják küldeni a lelkeszi hivatalokhoz. A rövid ideig tartó értekezlet után Zelenka Pál püspök-nél ebéd volt.

Az eszéki magyarfalók.

— Eredeti tudósítás. —

— augusztus 7.

Eszéken a városi színházban, a horvátok tüntetést rendeztek a magyarok ellen, amikor Szalkay szintársulata megnyitó előadását tartotta. Erről a tüntetésről következőket írják: Szalkay szintársulata tegnap este megnyitotta előadásainak sorozatát. A „Falu rossza“ került színre. Szlavóniában tizenhárom év óta nem volt magyar színi előadás és így nagyon természetes, hogy a városban lakó magyarok egytől-egyig megjelentek a színházban és hatalmasan éljeneztek, amikor a függöny felgördült. Az éljen nem talált visszhangra a horvát szívekben és a jelenlevő horvát egyetemi hallgatók hatalmas füttyökkel feleltek az éljen-re, aminek az lett a következménye, hogy a függönnyet háromszor egymás után le kellett bocsátani.

A tüntetés különben előre volt tervezve. Már mikor az előzetes színházi jelentés megjelent, barátságos hangon, rokon és testvéri érzelmekre hivatkozva, saját nyelvükön kérve a horvátok vendégszeretét, már akkor szivárogtak ki hírek a tüntetés előkészületeiről. Így aztán a rendőrség előre értesülvén, megtette az óvintézkedéseket s erélyes és tapintatos eljárásának köszönhető, hogy komoly összeütközések nem történtek. A botrány rendezőit rögtön letartóztatták, a színházból kikergették és két főhőst elcsuktak. A hazafias

került. 1891 óta a francia tengeri hajó hadévenként rendes költségvetési tételként mintegy 60.000.000 francsot vesz igénybe nem emlíve a már előzetesen igénybe vett rendkívüli kiadásokat.

Meg látjuk tehát jövőre e formidabilis tengeri haderőnek is felvonulását, ha csak meg nem előzi azt egy oly kölcsönös felvonulás, melynél már az éles löveggel töltött ágyúk is megszólalnak és hol már a mi fiaink is megvillogtatják kardjuk fényes pengéjét.

Küzdelem a pénzért.

— Regény. —

Irta: Ter Hedberg.

Az „Aradi Közlöny“ számára, svéd eredetiből fordítva.

[25]

[Utánnyomás tilos.]

Szigoru vizsgálat eszközöltetett e miatt, s végre Axel bevallotta, hogy néhány nap előtt egy kis hercegről mesét hallott, ki oly gazdag volt, hogy pénzt a vízbe dobta, s erre kedve támadt, hogy ő is megkísérte ezt öszegyűjtött pénzdarabjaival. Összetörte tehát perselyét és lement a tóhoz, és —

Tovább nem beszélhetett, mert Karr megragadta karjait, s megrázta, így kiáltván rá:

— Csak nem dobtad pénzedet a vízbe!

A gyermek megrémült és sirni kezdett.

— Fel akartam kavarni vele a víz felületét, — szótakarta a gyermek; — de — rosszul — sikerült —

Karr elengedte a gyermek karjait, néhány

érzelmeikben sértett horvát ifjuság astán a színház előtt lévő hosszú vármegye-utczában állott fel. Hozzájuk csatlakozott még egy nagy tömeg, amely a széles utcát egészen ellepte. Itt várták meg aztán az előadás végét és beérték azzal, hogy a hazatérő közönséget füttyökkel kísérik. A magyar közönség nyugodtan tért haza, számot sem vetve az inzultusokra.

Egy pár apróbb incidenset mégis provokáltak a tüntetők. Látván, hogy a tüntetéssel nem érnek célra, más uton igyekeztek a beléjük fojtott méregnek utatengedni és egyesekbe belekötni. Az egyik horvát fiatal ember dühtől elfojtott hangon szólt rá egyik magyar látogatóra, amiért a nagy tolongásban hozzá talált térni. A rendőrkapitányság polgári alkalmazottja erélyes közbelépéssel vetett véget a már hinossá váló jelenetnek. Egy másik elkeseredett öreg ur arczúlással fenyegetett egy magyar embert, csak azért, mert magyarul mert beszélni.

Az egész tüntetés éle különben Pejácsevich gróffőispán ellen volt intézve, aki tapintatos eljárásával el tudta érni, hogy az itt lakó magyarok a horvát lakossággal békés egyetértésben éljenek és ez fáj a bujtogatóknak s még most hozzá az, hogy agitációjukkal nem értek el semmit.

Az előadásokat folytatják s amennyiben a főzinkosoknak az orrukra koppantottak, remélhetőleg rendben és nyugalomban.

Közigazgatási bizottsági ülések.

— Baját tudósítónktól. —

Arad megye és Aradváros közigazgatási bizottsága a tegnapi nap folyamán tartotta rendes augusztus havi ülését.

Az ülések a nyári szezon egyhanguságával folytak be.

Referádánk a következő:

I.

— A megyénél. —

Arad megye közigazgatási bizottsága délelőtt 9 órakor tartotta havi ülését.

Fábián László főispán elnökle mellett jelen voltak: Szathmáry Gyula alispán, kir. tanácsos, Varjassy Árpád kir. tanfelügyelő, Isssekutz Károly dr. megyei főorvos, Parecz György ügyész, Vörös Vidor tiszti főügyész, Krausz József pénzügyigazgató, Pecsán Sándor h. árvászéki

elnök, Baczó Frigyes kir. főmérnök, Bohus István br., Solymossy Lajos br., Barkassy Kálmán, Bánhidya Antal br., Baross Ferencz dr., Lengyel Sándor dr., Kiss Lajos megyei aljegyzők, Schill József közigazgatási gyakornok.

Krausz József pénzügyigazgató jelenté. miszerint a mult hóban egyenes adóban 32674 frt 01 kr, hadmentességi díjakban pedig 54 frt. Közvetett adókból összesen 71,949 frt 14 kr. folyt be.

Vörös Vidor tiszti főügyész és Pecsán Sándor h. árvászéki elnök jelentése tudomásul szolgált.

Varjassy Árpád kir. tanfelügyelő jelenté. hogy a Magyar Ad községben létesítendő községi jelelegű népiszkola ügye iránt a társadalmi körökben is oly meleg érdeklődés nyilvánul, hogy a bérhelyiség átalakításával a tanterem bebutorozásával és taneszközökkel való felszerelésével kapcsolatos költségek társadalmi adakozás útján nyertek fedezetet.

Isssekutz Károly dr. megyei főorvos jelentése alapján a közegészségügyi viszonyok a mult hóban általában kielégítőek voltak. A betegmozgalom ugyan a nyári betegségek szaporodása folytán az előző havinál valamivel nagyobb volt, a meghaltak száma azonban aránylag 36 alább szállott. A hurutus gyomor betegségek és bélbajok igen sűrűen jelentkeztek. Cholera gyanus betegség elő nem fordult.

Parecz György ügyész jelenté. hogy a megyei börtönökben a mult hóban letartóztatva volt összesen 84 egyén. Ezek közül 70 férfi, 14 nő. Jogérvényes ítéleteket hoztak 65 esetben, fellebbezés alatt áll 8 egyén, vizsgálati fogságban maradt 15 egyén.

Baczó Frigyes kir. főmérnök jelenté. hogy az elmúlt hóban a rendszeres gondozás alatt levő állami és törvényhatósági utak a közlekedési igényeknek megfelelőek voltak.

A hivatalos jelentések meghallgatása után folyó ügyeket tárgyalta, melyek letárgyalásával az ülés véget ért.

II.

A városnál.

A városi közigazgatási bizottság tegnap délután négy órakor tartotta rendes havi ülését Fábián László főispán elnökle mellett.

Az ülésen jelen voltak:

Salacz Gyula polgármester, Institóris Kálmán főjegyző, Posgai Lajos városi főorvos, Varjassy Árpád kir. tanfelügyelő, Parecz György ügyész, Reicher Károly tiszti alügyész, Urbányi Béla árvászéki ülnök, Krausz József pénzügyigazgató, Schusztér Illés dr., Müller Károly, Tarjányi Vilmos.

Salacz Gyula polgármesternek a mult óról szóló jelentését tudomásul vették.

Krausz József kir. pénzügyigazgató be-terjesztette szokásos jelentését a városnál befolyt adókról és jövedékekről.

Parecz György ügyésznek a megyénél tett azonos jelentését tudomásul vették.

Varjassy Árpád kir. tanfelügyelő jelentését a mult óról a következőkben adja elő:

Mintán a lefolyt hóban az előadások szüneteltek, jelenteni valója nincs.

Urbányi Béla árvászéki ülnök jelenté. miszerint a mult hóban az árvászékekhez befolyt 378 ügy darab; ebből elintéztetett 339. Julius havi bevétel 16.977 frt.

Posgai Lajos főorvos jelentését a közegészségi állapotokról tudomásul vették.

Salacz Gyula polgármester bejelenté. hogy az elhalálozott Pellegrini Pasquale szerződéseit a várossal szemben annak neje vállalta magára. A közigazgatási bizottság elfogadta ezt.

Ezután folyó ügyeket tárgyalta, melyek után az ülés véget ért.

IDÓJÁRAS.

Legnyomás: reggel 7 órakor 760.1 milliméter. délután 2 órakor 759.0 milliméter. Nőmérsék: reggel 7 órakor C° + 18.1, délután 2 órakor C° + 25.6. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor K. 4, délután 2 órakor D. 1. Felhőzet: reggel derült, délután derült. Csapadék az óról: 24 órában: 0 milliméter.

IDÓJOSLAS.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Augusztus 8. —

Változó felhőzet. — Enyhe. — Helyenként csapadék.

HIREK.

Augusztus 8. Csütörtök. Róm. kath. naptár: Czírjék. — Protestáns naptár: Czírjék. — Görög-keleti naptár (Julius 27.): Pentele. — A nap kel 4 óra 49 peroskor, — nyugszik 7 óra 28 peroskor.

Szabadságharcol emléktárgyak országos múzeuma (színházépület II-ik emelet) nyitva van mindennap délelőtt 10—12 óráig, délután 2—5 óráig. Bemenet díjtalan.

Költésy-könyvtár nyitva van szerdán és szombaton 8—4 óráig és pénteken 11—12 óráig. Helyiség: Polgári iskola, földszint.

— A király születés napja. Ferencz József felségesen uralkodó apostoli királyunk aug. 18-án ünneplé születésnapját. Mint mindenütt, úgy Aradon is, méltóképen ünneplik meg a király 65-ik születés napját. Augusztus 17-én este a várost kivilágítják, s zenes takarodó járja be az egész várost. Másnap ünnepélyes nagymise lesz melyen a városi és megyei hatóság fejei s a különböző egyletek képviselői fognak részt venni.

perczig mozdulatlanul ült s nem volt képes szóhoz jutni.

— Mind be dobtad a vízbe! — kérdé végre.

— I—gen! — zokogá Axel.

Karr a fiura bámult; majd felugrott, s kezdett fel-s alá járni a szobában. Azon tőprengett, hogy megkísérintse-e fia eszéhez szólni, megmagyarázva neki a pénz becisé és a takarékoság fontosságát; de annyira fel volt inditva, hogy csak érthetetlen szavakat mormogott, s nem volt képes kifejezni gondolatait. Végre megállt Axel előtt, ki felhagyott a sírással és nyugodtan várta, hogy mi fog történni. — Ekkor azonban, a gyermek nyugodtságát látva, ujult erővel tört elő haragja, vére arczába és fejébe szállott, s még mielőtt meggondolta volna, hogy mit tegyen, egy pálczát vett elő, mely a szegletben állott, s megosóválva azt néhányszor a levegőben, a fiuhoz közeledett.

Axel még sohasem kapott verést, s eleinte nem is tudta megítélni, hogy mit jelent az, s mi fog történni. De mikor atyja már egész közel volt, átbújt annak felemelt karja slatt, az ajtóhoz rohant, kinyitotta azt és kingrott. Karr utána. Az előszobán, a termen, le- és fel a lépcsőn üzte, kergette fiát, ki egyszerre csak elbotlott, elesett s mielőtt fel birt volna kelni, Karr már előtte állott. E perczen megnyílt a gyerekszoba ajtaja, s a nagymama jelent meg a küszöbön, zavartan tekintve a jelenetre. — Azonban egyszerre észravezte a veszélyt, s mielőtt Karr botjával sujthatott volna, oda ro-

hant, s apa és fiu közé állott. Egész testében remegett az öreg asszony, s kezeit védőleg terjesztvén maga elé, fenyegető hangon így kiáltott:

— Ne merészelj — János!

Karr megrázkodott e név hallatára és néhány lépést hátrált.

Egy távoli emlék ébredt fel lelkében; egy nap emléke, amikor anyját látta szintily fenyegető állásban maga előtt. — Ugy rémlett előtte, mintha e két fellépése anyjának valami összefüggésben állana, de hogy minőben, megfejteti nem tudta.

Haragja eltűnt, a pálczát eldobta és a lépcsőn felmenve, szobájába nyitott. Roppant levertség vett rajta erőt, vigasztalan, bánatos és csüggeteg lett, — egész élete üresnek, értékteleennek tűnt fel, undorítósnak, úgy, hogy kedve lett volna letérdelni és sirni. De nem volt képes, nem birt könyözni.

Gondolata ismét gyermekére tért vissza, s erős aggodalom lepte meg. Elgondolta, hogy a gyermek most félni fog tőle; elgondolta, hogy ez órában gyermekét elidegeníté magától! Nem! Inkább mindent most, csak ezt nem, — érezte, hogy ha gyermeke odaadását és ragaszkodását elvesztette, nem képes tovább küzdeni élete üressége ellen. Ezt a ragaszkodást meg kell tartania. Öriznie bármily áron! Igen! Bármily áron! Es ismét vágyakozott a gyermek nyajaskodása, közelsége után; vágyott karjait a gyermek üde nyaka köré fonni, oda simítani arczát az üde, rózsás arczhoz, s élvezni közelről az ifju, puha, test

melegét, — de e végy folyton és mindig csak-vágy maradt. El akart menni fiához, hogy bocsánatot kérjen tőle; meg akarta mondani neki, hogy cselekedjék tetszése szerint, akaratára szerint, — csak legyen jó és ragaszkodó hozzá. — Felment halcan a lépcsőn s kulcslyukon betekintett a gyerekszobába. A gyerek a tükör előtt állt, s kíváncsian vizsgált a homlokán egy horzsolást, melyet esése közben kapott, s mely kákes színbe játszott már. Karr megdöbbsent, midőn ezt látta. Kinyitotta az ajtót és belépett.

Axel rögtön megpillantá atyját, mosolygó arca elkomorult s ijedten kiáltott fel: „nem nem papa! — s a szék mellé ugorva, ott meghúzódott, s arczát kezeibe rejté. Ujjai közül azonban atyjára nézett, ki lassan, mintegy könyörgőleg közeledett felé. A fiu megnyugodott, midőn látta, hogy atyjának arca nem haragos.

Karr érezte, hogy a régi nyomasztó érzés, mit fia jelenlétében mindenkor tapasztalt, újra meglepte, s úgy szólván bilincsekbe verte vágyát és atyai hajlamát. Igyekezett legyőzni e különös érzést, mert tudta, hogy ha most nem ad szabad folyást érzelmeinek, fia örökre elveszett reá nézve. Nagy erőfeszítéssel, mely talán nélkülözze is az ösztinteséget, oda térdelt fia mellé, megragadta kezeit, túlaradt a bocsánatkérésben, szeretetet biztosító nyilatkozatokban; megfogadta, hogy sohasem veri meg, hogy ne féljen tőle, és csak szeresse őt.

(Folytatása következik.)

— **Az aradi egyesített jósági igazgatóság.** Lapunk olvasói korábbi értesítéseinkből tudomást vettek arról, hogy a budapesti és a temesvári kir. jósági igazgatóságok f. é. július 31-vel megszűntek, s az államjóságok kezelését és a telepítvényesi ügyek ellátását az aradi kincst. jósági igazgatóságnál összpontosították. Ma azon helyzetben vagyunk, hogy olvasóinkat már arról értesíthetjük, miszerint az összpontosítás, a levéltárak átszállításával, s a tisztviselők átköltözésével f. é. augusztus 1-ével megkezdődött és f. hó 7-ére befejeződött. A — ma már — egyetlen kincst. jósági igazgatóság Vég h Aurél kir. tanácsos jósági igazgató vezetésével teljesen szabályos működésben van. A jósági igazgatóság a kincstári palota I. emeletét foglalja el, a fogalmazói kar az Andrássy-utca néző részén, a levéltár, iktató s kiadó, a számvevő osztály a városház felőli szárnyon, míg a mérnöki osztály a II. emeleten lett elhelyezve. A kincst. ügyészség a városház felőli bejárat baloldalán a dohány felügyelői lakást foglalja el. Hogy az elhelyezkedés a közszolgálat előnyére, de a közvetlen érintkezésre utalt közönségre is könnyítve legyen, két magán lakást s. p. a jósági igazg. titkár és az adótárnok lakását kellett felhasználni. A szolgáltatételre áthelyezett, s végleg beosztott tisztetek a következők: K n a r Lajos jósági igazg. titkár, R é t f a l v y Gyula irodatiszt, D u b l Károly mérnök (ez 2 havi szabadságot élvez) Budapestről, R i h m e r János jósági igazg. fogalm. J á n o s s y Győző jósági igazg. fogalmazó, B a l o g h Károly m. kir. szánvizsgáló, L u k a s i c s Gyula Ottó, D e s s e w f f y Bódog számellenőrök, J a k a b f f y Izidor, L a u b Gáspár, H a r c z e r Agoston számtisztek Temesvárról. Ezen összpontosítás által az aradi kir. jósági igazgatóság tisztis létszáma harminczkettőre emelkedett.

— **Háziezredünk gyakorlaton.** Az Aradon állomásozó 33. gyalogezred f. hó 13-án indul el a nagygyakorlatra, honnan csak szeptember végén tér vissza. Emiatt valószínűleg az őnkéntes vizsgák is elhalasztják pár nappal. Az ezred legelőször Pankasán állapodik meg, hol több napig marad. Innen Bihar megyébe megy, s csupán onnan marsirozik Bánffy-Hunyadra a királygyakorlatokra.

— **Szabadságolások a megyén.** A tegnapi közigazgatási bizottsági ülésen N a c h t n e b e l Gyula, P é o s k á n Sándor és V e r z á r István megyei tisztviselőknél négy, illetőleg hat heti szabadságot engedélyeztek.

— **Mária menybemenetele.** Csütörtökön, f. hó 15-én lesz Mária menybemenetelének ünnepe, mely a Máriaünnepek legnagyobbika. Aradon délelőtt tíz óra templomban. Ezen J á n o s s y Demjén dr. rendfőnök fog ozelebrálni segédlettel. E napon Aradról, s a délvidékről számos bucsu megy Mária-Radnára, a híres szüzanyához vezekelni.

— **Népesedési mozgalom.** Az elmúlt hét népesedési mozgalmát Arad város főorvosi hivatala a következőkben állította össze: Született Arad területén összesen 33 gyermek, és pedig 15 fi, 18 nő; az arány 36-7 pro mille. Meghalt ennek ellenében 22 egyén, és pedig 9 fi és 13 nő, az arány 24-3 pro mille. Ezek között csupán egy ditteritisz halálozás fordult elő.

— **Megegyel albizottságok ülés.** A tegnapi nap folyamán a közigazgatási bizottság ülésétől eltekintve még két ülés volt a megyén. Délelőtt a mezőgazdasági bizottság ülésezett S o l y m o s s y Lajos br. elnöke alatt, hol B a r o s s Ferencz dr. előadó jelentései alapján mezőgazdasági folyó ügyeket intéztek el.

— Délután az erdészeti bizottság ült össze ülésre, melyen S z a t h m á r y Gyula alispán elnökölt. Az ülésen S á g h y Kálmán kir. erdőfelügyelő, F ó t h y Nándor kir. főerdész, S c h w ó b Sándor kir. kincstári főerdész és L e n g y e l Sándor dr., mint előadó voltak jelen. Az ülésen erdészeti folyóügyeket tárgyaltak.

— **A Baross-park csalogányai.** A Baross-park Aradnak egyik legkellemesebb esteli üdülőhelye. Sajnos azonban, hogy a tiszta lég, a séta, s egyéb kellemek hatását teljesen leontja az az izgága, csalogányhad, amely a sötétség homályában, a bokrok közé rejtőzve nap lanyugvásától kezdve egész lámpaoltásig ékielen lármát csinál. Azt hisszük, nem csalódnunk, midőn azt állítjuk, hogy e csalogányok bajszot viselnek, s kevés oktatást kaphattak a jónevelésből. Az üdülő közönség nevében felkérjük a főkapitányt, intézkedjék a Baross-park dallosainak elnémitása végett, annyival is inkább, mivel e türheterlen állapot napról-napra kezd elfajulni. Ma már nem csak ócska operett-áriákkal, hanem formális macskazenével is traktálják az inkognitó urakat a közönséget, mely nem ordítást hallgatni megy a parkba, hanem az esti üde levegőben a nyugalom perceit élvezni. Kérünk rendőrt a Baross-parkba, ki az ordítókat feljegyezve, bekisérve, másnap rájuk szabható legyen a hatósági intézkedés, mely sújtja az éjjeli csendháborítókat. Kérjük a közönség békeje nevében a Baross-park titkos dalloirainak működését éjjeli csendháborításnak minősíteni, s az illetőket legszigorubbán megbüntetni.

— **Meghívó.** Az aradi vadásztársaság, 1895. évi augusztus 12-én, déli 12 órakor a kaszinó udvari helyiségében rendes közgyűlést fog tartani, melyre a társaság t. tagjai ezennel meghívotnak. Az elnökség.

— **A szegedi ezred Aradon.** A 46-ik gyalogezred tegnap A r a d o n volt. Itt egyesültek a Bécből leszállított zászlóaljaival, hogy azokkal együtt izzadják végig a nagy hadgyakorlatot. Ilyenkor szokott a nóta, a nóta a hetyke katonafükről, akik elmasiroznak messze, másik garnizonba, és sir, sir utánok a sok szép leány, menyecske, feljehodni amidőn, ha így a nagygyakorlatok alkalmával hosszabb időre távoznak a megszokott helyőrségből a katonák, vagy ha meg épen végleg is eimasiroznak onnét. Sokaknak személt szurt tegnap az aszfalton sétáló zöld hajtókás tisztetek, kik már átutazóban voltak az erdélyi király-mánöverre.

— **Egy gyermek lába 40.000 frt.** Annak idején említettük, hogy Bizza Károly az aradi színház volt sugója 40.000 frt erejéig kártérítési pört támasztott a magyar államvasutak ellen, mivel ennek nagyváradi állomásához közel kis 4 éves leánykája a vasuti kalauz mulasztása folytán a kupéből kiesett. A szegény gyermek örökké nyomorék lett. Érdekes volt és a szülői szeretet megható nyilvánulása, hogy az apa vágatott ki csaknem féltényérnyi bőrt a karjából a gyermek amputált lábának befolttozására. A perfelvétel az ügyben a nagyváradi bíróság előtt a múlt hó 28-án folyt le. A vasut azzal védekezik, hogy a gyermek nem a kupé szejtján, hanem az ablakon esett volna ki. A kihallgatott tanúk nem tudtak erre nézve biztos fölvilágosítást adni. A felperes sugó előleges bizonyítást kért, aminek a bíróság helyet adott s a felperes tanuja, egy cseléd leány, a balaton-füredi bíróság előtt fog kihallgattni f. hó 8-ikán. Ez a cseléd aki egy színész-párnál szogál, lesz a pörben a főtanu. A tárgyaláson Bizzáékat B a l a s s a Armin szegedi ügyvéd képviseli.

— **Tűzeset a vidéken.** Galsáról írja levelezőnk: Folyó hó 4-én reggeli 4 órakor le-

égett Galsán J a p a Lena asszony istállója, kára 150 frt az első magyarnál volt biztosítva. A tűz valószínűleg gyújtogatásból származott. A világozi csendőrség ez irányban a nyomozást erélyesen folytatja.

— **Egészségtelen divatczikk.** A divatban alig jutott eszébe, ruganyos övszer, melyeket divatczikként hordoznak a hölgyek. Ez látszólag ártalmatlan öv veszedelmesebb a válfűzőnél is. Míg az p. o. egy 70 csm. karcsu derekat 62 csm.-re sajtól össze, az elesztikus öv ezt 58 csm.-ig kisebbiti. Mennél fiatalabb a nő teste, — annál inkább enged a mellkas a nyomásnak s idővel 20—22 csm.-rel sajtolja össze a testet. Ez által a máj, a gyomor a belek és a vese eltorzulnak s az alsó testre szorulnak. A leggyakoribb bajokat a gerinczfájdalmat, gyomorgörcsöt stb. idézi elő s az általános szervezeti gyengeséget okozza. Bizonyára igen szerencsétlen divat s szülők kötelességet teljesítenének, ha gyermekeiknek nem engednék meg, hogy ezeket az egészségtelen öveket viseljék.

— **Lefürészelt ujjak.** Levelezőnk írja: S z e g o r a k Antal doncsényi fűrészyári munkás a napokban szerencsétlenül járt. A fűrész gép körül akadt valami igazítani valója, mikor vigyázatlanságból oly közel jött a fűrészhez, hogy az elkapta bal kezének ujjait és lefűrészeltte. A szerencsétlen ember hetekig munkaképtelen volt.

— **Nótórius tolvajok.** Emilitettük már, hogy a butyini börtönből G r ó z a Simon és J o n a Triff megszöktek. A két zödesi subanczot a csendőrség már újból kézrekerítette, de küszködött, hogy időközben 10 rendbeli lopást követek el mindenütt élelmi szerkeket lopva. A két jó madarat újból elzárták, hanem remélhetőleg most már jobban.

— **Katonazene.** Ma este N a g y Lajos kert-helyiségében a multkor közbejött akadályok miatt elmaradt vonós katonazen hangverseny ma tartatik meg, mely alkalommal egész új műsorozat fog előadásra kerülni.

— **Az újságok külön mellékletei** dolgában igen fontos határozatot hozott a pénzügyminisztérium, mely ezután majdnem lehetetlenné teszi a kereskedőnek vagy iparosnak azt, hogy üzletére vonatkozó árjegyzékét az újságok mellé küldje szét, mert a pénzügyminiszter megkívánja, hogy ezek a mellékletek is, úgy mint a plakátok hol egy, hol két krajczáros bélyeggel (nagyságuk szerint) lebélyegeztessenek. Az érdekes határozat, melyet a pénzügyigazgató küld szét, így szól: 1. A hirdlapokhoz csatolt vagy is: az azokkal együtt szétküldött hirdetmények — akár tétetik azokról a lapban említés, akár nem, — a bélyeg és illeték szabályok 203. §-ának 1. pontja értelmében bélyegilleték alá esnek; mert az a körülmény, együtt csatolnak vagyis küldetnek szét, azoknak (az idézett szakaszban körülírt) hirdetményi jellegén mit sem változtat, csupán terjesztési módjukra vonatkozik; már pedig a bélyegkötelezettségre a terjesztés módja — ha a hirdetmény az idézett szakaszban megjelölt minőségű bir — befolyást nem gyakorol. De nem alkalmazható a kérdéses hirdetményekre az 1875. év 10076 sz. a. kiadott körrendelet sem; mivel abban a bélyegmentesség attól feltételeztetik, hogy a hirdetmények ne önnállóan adassanak ki s illetve hogy a nyomtatványnak főtárgyát ne képezzék. Már pedig kétséget nem szenved, hogy annak a nyomtatványnak, mely a hirdetményt magában foglalja, főtárgya, sőt egyedüli tárgya éppen a hirdetmény és hogy azért, hogy a hirdetmény a hirdlappal együtt küldetik szét, az a hirdlappal nem jut oly tárgyi kapcsolatba, hogy annak részévé is válnék, mert magába a lapba nem iktattatik, hanem a hirdlaptól teljesen különálló hirdetmény marad, amely nem a hirdlap miatt, hanem csak azzal együtt küldetik szét a hirdetmény terjesztése céljából.

— **A kispesti családi dráma** közszeméremmel. A szerencsétlen végett ért G u k a e r családának három tagja a 12 éves L i n a, a 8 éves M a r i, és a 3 éves K á r o l y még mindig a haláltusát vívják a Szent-István kórházban. — Állapotukban héba-korba egy kis kedvező fordulat áll be, de ennek daczra az orvosok véleménye szerint az egy L i n a a kivételével aligha fognak életben maradni. Kinteljes szenvedésük eltarthat négy-nyolcz napig is, amikor a megsértett agyvelő gyulladásba fog jön-

ni s ez a gyulladás tovább terjedve, fogja halálukat előidézni. Gukker Károlyt a végrendező apát és 6 éves Tild a leányát holnap boncolják fel a törvényszéki orvosani intézetben. Gukkernek a homloka közepén van a lövés helye, míg a kis lánynak a fején több, fejsze-csapástól eredő sebbel, halantólán pedig a lösebb. A golyó nagy roncsolást vitt véghez, úgy az agyban, mint a koponyán, mert a szérenesen leánya balszeme egészen kinyomódott, s tele van véralvadékkal.

— Öngyikos katonatiszt. A marosvásárhelyi 9-ik számú honvédszázad ezred Szamosújváron állomásozó századának egyik kedvenos tisztje. Andrásffy Mihály hadnagy, tegnap öngyilkosságot követett el. A hadnagy reggel szolgáját átküldte egy szabadnagon levő tisztára lakására, hogy szolgálati revolverébe néhány golyót hozzon. A legény teljesítette gazdája parancsát és azután kiment az istállóba, hogy a hadnagy lovait megtisztítsa. Andrásffy az alatt bezárta szobája ajtaját, oszklóján felvágta az ereket és revolveréből halántékán lőtte magát. Az általánosan kedvelt tiszt szomorú sorsa nagy megdöbbenést keltett a városban. A temetés holnap megy végbe. Ravatalára a 9-ik honvédszázad ezred tisztikara gyönyörű koszorut helyezett.

— Villám az oltáron. A legöregebb villámhárítók sem emlékeznek annyi villám csapásra, amennyi az idén éri az Alföldet. Mint szegedi leveleznők jelenti, tegnap a csengelei pusztán Ausländer bérlőnek egy asztagát gyújtotta fel. — Tegnapelőtt Szabadfalu temesmegyei községben beütött a toronyba oly elementáris erővel, hogy a torony utána nyomban bedőlt. Ugyancsak tegnap a szegedi határral szomszédos Majs a pestmegyei községben ütött be a templomba, de nem a villámhárítón hanem a tetőn keresztül és kettéhasította a főoltárt.

— Óriási gázrobbanás. A Varsó közelében levő Lodz gyárvárosban — vasárnap nagy gázrobbanás történt egy Ende nevű kereskedő hazában. A robbanás úgy keletkezett, hogy a pinczében a gázcső megrepedt és a kiáramló gáz megtöltötte az egész helyiséget. A háztulajdonos fia égő gyertyával ment le valamért a pinczébe és alig nyitott be az ajtón, a gáz az égő gyertyától felrobbant és a robbanás ereje az egész nagy háromemeletes házat a levegőbe röpítette. A fiatal embert a szó szoros értelmében darabokra szaggatta a robbanás. A kár 200.000 rubelit tesz ki.

— Rablás egy takarékpénztárban. Titokzatos rablásra jöttek rá a brüsszeli takarékpénztárban. A pénzszekekrényből ösmeretlen tettesek 186.000 frankot elloptak. A pénzszeke ezer frankos bakjegyekben egy kis szekekrényben volt és a péztárnok sem a pézszekekrényen, sem a finom lakatokon és a zárókecsülék mechanizmusán semmi rendelleneséget nem talált. Ebből a körülményből azt következtetik, hogy a vakmerő tolvaj még az előtt lopta el a pénzt, mielőtt a kis szekekrényt a nagy páncélos pénzszekekrénybe elzárták.

— Zalogházi árverés. Weiss Dávid magán zálogházában ma déliótt árverés lesz, melyre felhívjuk a közönség figyelmét.

MULATSÁGOK.

A nyomdászok mulatnak.

— A vasárnapitáncozestélyről —

Az elmúlt vasárnap lezajlott nyári multság csupán előpostája volt annak a nagy szabású bálnak, melyet az „Aradi nyomda részvénytársaság” személyzete f. hó 11-én este a városliget nagytermében rendez.

Ez a multság lesz az idei nyári vigalmak koronája, amennyiben az azon való megjelenést Aradnak legszebb hölgyei megígérték.

A táncvizalmat megelőzőleg rövid, de mulattató felolvasást rendeznek az intézők, akik teljes odaadással az est sikerén fáradoznak.

Igy szavalni fog Szűts Mihály, monológot ad elő Sipkai Boriska, a jónévű műkedvelő, míg Hrabovszky Lajos az „Aradi Közlöny” segédszerkesztője egy teljesen új humoreszkjét fogja felolvasni. A programot Braun Hugó zárja le egy vig monológgal.

A felolvasó-estély után következik a tánc, mely millenniumi postával van egybekötve. Ennek mulattató, kellemes voltáról meg fog-

nak győződni azok, akik a rendezőség által már felkért bájos hölgyek kezeiből fogják átvenni a kaozagtatóbbnál kaozagtatóbb üzeneteket, ötlettől, pajzánságtól duzzadó leveleket.

A millenniumi posta Aradon még nem volt, s így az újdonság ingerével bir, s ez egygyel több ok arra, hogy a közönség f. hó 11-én este 8 órakor minél nagyobb számban jelenjen meg a városligeti vigadó nagytermében.

A kiserdő este fényesen ki lesz világítva, s a lóvasúti kocsik egész éjjel közlekedni fognak.

A táncrendeket a „nyomda részvénytársaság” pazar eleganciával állította ki, úgy, hogy ez maga is kellemes emléke lesz annak a bálnak, mely édes óráival bizonyára sokáig fog a jelenváltak lelkében élni.

Jegyek előre válthatók a rendezőbizottsági tagoknál; az „Aradi nyomda részvénytársaság” irodájában; Révész Nándor, Klein Mór, Muskát Miksa, Berger Lipót, Neumann M. A. urak kereskedésében, „Confektió” üzlet Andrásy-tér (Hermann palota).

(=) A lippai kereskedő-ifjúság szombaton, 1895. augusztus hó 17-én Lippan, a „József Főherceg”-hez címzett szálloda nagytermében jótékonycélu zertkörű táncvizalmat rendez. A rendezőség tagjai ezek: Breuer L. Eiszele J. Feibusz A. Jeck P. Rapp E. Róth L. Schiradó J. Schmitzer J. Ungeltner G. Versching I. Vagner F. Zimmermann J. Beléptidij: személyenként 80 kr., családonként 1 frt 50 kr. Kezdeté 8 órakor. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. A tiszta jövedelem a helybeli róm. kath. és izr. nőegyletek javára fog fordítani.

TÁVIRATOK.

Miniszterek hazaérkezése.

Budapest, aug. 7. (Saját tud. táv.) Bánffy miniszterelnök, Lukács, Daniel és Wlassics miniszterek f. hó huszonkettedikén visszaérkeznek a fővárosba, s a jövő évi költségvetés megállapítása végett azonnal miniszteri tanács lesz.

Az elcsapott Nikisch.

Budapest, aug. 7. (Saját tud. táv.) Az operának elcsapott direktora, Nikisch, úgy látszik, alaposan belekerül a szósza. Ha a szerződészegés rá bizonyul, ami kétségtelen, abban az esetben a szerződésileg kikökött összegben is elmarasztalják, ami pedig jókora összeg. Nem kevesebb, mint 75.000 frt, vagyis a direktor urnak szerződésileg biztosított öt évi fizetése. Ezenkívül van még 10000 frtnál több előlege is, mert a 12000 forintból, amivel az operaház öt Amerikából kiváltotta, alig fizetett vissza egy ezer néhány száz frtot.

A bellügyér utazása.

Budapest, aug. 7. (Saját tud. táv.) A „Bud. Tud.” jelenti: Perczel, kit a király ma délben hosszabban fogadott, az este Ischlból Budapestre elutazott.

Anyakönyvvezetők kinevezése.

Budapest, augusztus 7. (Saját tud. táv.) Perczel kinevezte a fejérmegyei 80 anyakönyvvezetőt.

Gyilkos erdész.

Budapest, aug. 7. (Saját tud. táv.) Haas és Deutsch cég főnökét, Deutsch Lajost, a cég Andrásy-uti irodájában a mármárosi erdőségeinek el-

bocsátott erdésze Császár Károly revolvérrel agyonlőtte. Császár négyezer frt. végkielégítést kért, de nem kapott. Deutsch szörnyet halt.

A „Népszava” sajtópöre.

Budapest, aug. 7. (Saját tud. távirata.) Az ügyesség a „Népszava” ellen felség sértésért a vizsgálatot megindította.

A kispesti gyilkosság áldozatai.

Budapest, augusztus 7. (Saj. tud. táv.) A Gucker-családból még élő három gyermek közül meghalt a nyolcz éves Etelka is. Iszonyu kínokat állott ki s a halál valószínűleg megváltás volt reá nézve. Holttestét beszállították a törvényszéki bonczterembe ahol atyja és Mathild nővére még mindig fölbonzcolatlanul fekszik. Ha a törvényszék még ma sem rendeli el a bonczolást, úgy Gucker rokonsága holnap eltemetteti a halottat.

A román királyi pár elutazása.

Ischl, aug. 7. (Saj. tud. távirata.) A román királyi pár udvari különvonaton Innsbruckba utaztak. Királyunk és a királyné a pályaudvarig kísérték hol személyes búcsút vettek tőlük.

Sikkasztó vasuti igazgató.

Páris, augusztus 7. (Saj. tud. táv.) Magniert, a francia déli vasutak igazgatóját ötvennégyezer frank elsikkasztása miatt vád alá helyezték.

Számüzött hadseregdek.

Konstantinápoly, aug. 7. (Saj. tud. táv.) A szultán hadseregéből kettőt számüztek, mert kiderült, hogy ők is beavatva voltak a katonai iskola növendékeinek összeesküvésébe.

Hajó összeütközés.

Konstantinápoly, augusztus 7. (Saj. tud. táv.) A „Mahroussa” nevű yacht, melynek fedelzetén Abbas Hilmi pasa, az egyiptomi khedive ideérkezett, a „Manchester” nevű angol gőzessel összeütközött. A „Mahroussa” ugyanis a bebeki öbölben a khedive palotája előtt vetett horgonyt, midőn a „Manchester” gőzös Odessába menet, a yacht mellett elhaladván, valószínűleg a szélvihar következtében reá esett és súlyos sérüléseket okozott rajta. A szultán rendeletére a yachtot a török admirális mülhelyében a csapári civivilista költségén javítják.

Véres verekedés.

Athen, augusztus 7. (Saját tud. táv.) Kreta szigetéről újból érkeznek hírek véres kihágásokról. Wasso faluban ugyanis két török elrabolt egy fiatal keresztényleányt és magukkal cipelték Aludse faluba. A Wasso falubeliek többnyire keresztények, felfegyverkeztek és megrohanták a török falut, hol borzasztó mészárlás történt. Törökök és keresztények egyaránt sok halottat és sebesültet vesztek, a rendőrség nem volt képes a rendet helyreállítani, csak a török katonaság tudta a falut felszabadítani. Az eset híre gyorsan terjedt az egész szigeten és attól tartanak, hogy nagyobb foku összeütközések is lesznek a török és keresztény lakosság között.

KÖZGAZDASÁG.

Aratási eredmények.

— Záporeső, vihar, zivatar, jégeső. —

Az ideai termésről általában azt remélték, hogy a jobbak közé fog tartozni, azonban a sok elemi csapás oly károkat okozott, hogy a termési eredmények ez által jelentékenyen csökkentek. Vannak helyek, hol az elemi csapások az összes termés 30—40 százalékát elpusztították, sőt egyes helyeken, hol kath. holdanként 8 mm. termési átlagot reméltek, az elemi csapások az eredményt annyira csökkentették, hogy csak 4 mm-osa termett s így a termés 50 százaléka tönkrement. Így a tegnapi nap folyamán is sok helyen volt vihar, zápor sőt jégeső is, a mely mindenütt kisebb-nagyobb károkat okozott. A hol még a gabona keresztékben feküdt a földeken, a szélvihar a keresztéket széjjelszórta s messzire elvitte, a mi azon helyeken, hol jégeső is volt, csak annál nagyobb kárt okozott, mivel így annál több szemet cséplelt ki s tett tönkre a jég. Ez az egész országban volt, és 4 mm. nél kisebb esőmennyiség sehol sem esett, számos azonban az olyan hely, hol 10—15 sőt 20 és több mm.-nyi volt az eső. Meghaladta a 20 mm.-t Arvaváralján, Herényben, Zomborban, Újvidéken, Adán, Temesvárott, Szegeden, Ungvárott, Késmárkon, Szatmárott és Nagy-Váradon és számos helyen ingadozott 10 és 20 mm. között. Sok helyen zivatar volt és sok viharos szél is járta be az országot. Zivatar volt: Keszthelyen (kevés jéggel), Zomborban, Pancsován (viharral), Temesvárott, Zsombolyán (jéggel), Aradon, Nagy-Váradon, Szegeden, Egerben, Ungvárott, Akna-szlatinán (jéggel, viharral), Nagy-Váradon (nagy viharral), Kolozsvárott, Botalun (nagy viharral) Budapesten is jelentkezett a vihar. — A behordási és cséplési munkák tegnap az esőzés és a viharok miatt természetesen az egész országban szüneteltek. Ma már szünetben van az eső, de északkeleten még egyre tart. Az eddig elért aratási eredményekről szóló részletes híreink a következők:

Ternova. (Aradmegye.) A buza teljesen le van aratva s nagy részét már be is takarították, szemei szép pirosak és acélosak, az átlagos termés 9—10 mm-ára tehető. Rozs nagy a mennyiség, mint a minőség dolgában jól fizetett, az átlagos termés 8—8 és fél mm-osa. Arpa és zab szintén kifogástalan termést adott. A tengeri sok helyen igen silány volt a fergek pusztítása következtében, az utóbbi időben sokat javult. A répatélék, a hol jól keltek, ott kitünően állnak, többnyire azonban a kelés fogyatékos volt s így nem képződhetett teljesen ki. Sarju, bükköny és lóhere kitünő minőségű hozamot adtak.

Derecske. (Biharmegye.) A gabonafélék aratása és behordása bevégeztetett s a cséplés is kezdetét vette. Buza, rozs és arpa 7.5—8.5 mm-ását, a zab 6—7 mm-ását fizettek holdanként. Minőség közepeszerű. A tengeri nagyon szép csöves, a burgonya termést ígér. Lucerna és sarjuszéna kielégítőek, valamint a takarmányrépák is bő terméssel nyújtanak kilátást. Kerti vetemények, különösen dinnye és ugorka bőven lesz. A szőlőkben a peronospora fellépett.

Budapesti áru és értéktőzsde.

— Gyenes és Balog özég jelentése. —

Budapest, augusztus 7.

Gabona-üzet: Buzát ma sürgősen kínáltak, a vételkedv tartozkodó volt s az irányzat meglanyhult. Elkelt 20,000 mm. 6—7 1/2 krral olcsóbb áron.

Tiszavidéki	mm-osa	kg-gramm	frt
1650	82.	82.	6.50
850	82.	82.	6.47 1/2
100	82.	82.	6.42 1/2
100	80.	80.	6.42 1/2
100	79.	79.	6.42 1/2
200	81.	81.	6.50
150	81.	81.	6.40
100	81.	81.	6.50
100	81.	81.	6.50
200	81.	81.	6.50
100	81.	81.	6.50

300	81.	6.50
600	81.	6.50
100	81.	6.42
200	81.	6.47 1/2
100	81.	6.50
100	81.	6.57 1/2
100	81.	6.42 1/2
100	80.	6.42 1/2
100	81.	6.50
100	80.	6.50
100	80.	6.50
300	81.	6.47 1/2
100	79.	6.45
200	78.	6.27 1/2
100	82.	6.40
100	81.	6.40
200	81.	6.45
400	80.	6.40
400	81.	6.42 1/2
400	78.	6.35
400	79.	6.25
5000	77.	6.47 1/2
1000	77.	6.57 1/2
1000	77.	6.50
2100	76.	6.45
500	54.0	5.40
200	54.0	5.40
200	53.5	5.35
100	6.80	6.80
100	6.80	6.80
100	6.75	6.75
100	6.65	6.65
100	6.40	6.40
100	6.35	6.35
100	6.30	6.30

Határüzlet: Amerikából érkezett csaknem változatlan árfolyamok dacára nálunk igen lanyhán indult az üzlet búzában és tengeriben s a rendkívüli gyenge kereslet következtében tengeri különösen — 8—10 krral — ellanyhult; buza szintén tetemes lanyhasággal zárult.

Zárul 12 órakor:

Őszi buza	6.32—6.33
Buza május—júniusra	6.76—6.77
Őszi rozs	5.47—5.49
Tengeri május—júniusra	4.51—4.58
Tengeri július—augusztusra	5.65—5.67
Őszi zab	5.65—5.67
Repcze	9.20—9.25

Külföld: New-York: búzára 1/8—szilárdabb, tengerire 3/8—3/4 lanyhább. Chicago: búzára 1/2—5/8 lanyhább, tengerire 1/2—5/8 lanyhább. Páris lanyha, Liwepool és London változatlan.

Értéktőzsde: Változatlan árfolyamokon indult az üzlet míg kisebb bécsi szilárd jegyzésekre nálunk is pár frttal magasabban zárultak úgy nemzetközi mint helyi papírok.

Zárul 12 órakor:

Osztrák hitelrészvény	400.30
Magyar hitelrészvény	492.—
Osztrák államvasut	421.50
Rima-Murányi	287.—
Lombard	111.—

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok. 1895. évi augusztus hó 6-án. Hízott sertés árai: 1. Magyar első rendű: 1. Öreg nehéz (páronként 400 kg-ron felüli súlyban) —, krig. Öreg közép (páronként 300—400 kilogramm súlyban) —, krig. Fialat nehéz (pkint 320 kg-ron felüli súlyban) 49.—50. krig. Fialat közép (pkint 261—320 krig súlyban) 48.—49. krig. Fialat könnyű (pkint 250 kg- terjedő súlyban) 48.—49. krig. 2. Magyar második: Nehéz (páronként 280 kg-ron felüli súlyban) —, krig. — Közép (pkint 220—280 kg- súlyban) —, krig. — Könnyű (pkint 220 kg-ig terjedő súlyban) —, krig. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kg-ron felüli súlyban) 48.—49. krig. Közép (páronként 220—260 kilogramm súlyban) 48.—49. krig. — Könnyű (páronként 220 kg-ig terjedő súlyban) 47.—48. krig. Sertés létszám 1895. aug. hó 4-én volt készlet 30280 darab. 1895. aug. hó 5-én felhajtator: 446 darab. 1895. auguszt. 5-én elszállított 160 drb. 1895. augusztus 6-án maradt készletben 30516 drb. — A hízottsertés üzletirányzata: Változatlan.

Budapesti gabnatőzsde.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. —

Budapest, augusztus 7. d. u. 5 óra.

Buza bánágti új	6.15—6.55
Buza tiszavidéki	6.10—6.50
Buza pestvidéki	6.10—6.50
Buza fejérmegyei	6.10—6.50
Buza bácskai	6.10—6.50
Rozs új, elsőrendű	5.85—5.40
Rozs új, másodrendű	5.80—5.35
Arpa takarmány	5.75—5.30
Arpa égetni való	5.75—5.30
Arpa sörfőzdei	5.75—5.30
Zab	6.70—7.—
Tengeri bánágti	5.75—5.80

Tengeri másnemű	5.70—5.75
Káposzta-repcze bánágti	8.—8.50
Köles	6.—6.60
Buza március—április	6.77—6.79
Buza szeptember—október	6.38—6.84
Buza május—június	—
Rozs szeptember—október	5.40—5.42
Tengeri május—június	4.50—4.52
Tengeri július—augusztus	5.63—5.89
Tengeri októberre	5.63—5.65
Zab március—április	—
Zab szeptember—október	5.63—5.65
Káposzta-repcze augusztus—szeptember 1894.	9.15—9.25

S z e s z ű z l e t.

— Augusztus 7. —

Mai jegyzéseink: Készáru nagyban nyers szesz 52 forint 50 krajczár, kicsinyben 53 forint — krajczár hordó nélkül, per 100 liter % boleeírve 35 frt fogyasztási adót.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, 1895. augusztus 7.

Magyar aranyáradék 4%	23.25
Magyar koronaráradék 4%	99.75
Magyar arany 4 1/2%	124.50
Magyar ezüst 4 1/2%	108.50
Magyar keleti vasut 1876.	122.25
Magyar földterhermentesítési kötvény	98.50

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

T. J. dr. (Franzensbad) Köszönettel vettük, s a közelebbi napokban felhasználjuk.

A lippai kereskedő ifjuság ha már elhatározta, hogy tánczvizigalmat rendez, akkor lehetne annyi figyelemmel a meghívottak, s a szerkesztőségekkel szemben, hogy meghívóját ne portós levélben küldje meg.

Bakfis (Arad) Amiért a Saturnus három gyűrűt visel, nem következtés, hogy már három feleséget temetett el. Különbön figyelje csak meg a szabadságtéri teleszkópon, mily szeretettel őrizi maga mellett bolygóit, az 6 apróságait. Ezeket különben meggyújtatásul telekkönyvileg Nagysád nevére iratjuk.

Cucco-Ricza. (Arad) A Henry-féle czirkusz csak szombaton kezd meg előadásait.

B. K. (Paulis) A „Thurzán-familia” csak e hó 20-án hagyja el a sajtót, így hát ma még nem küldhetünk a műből példányokat.

F. P. Ócska kalapokkal sok mindenfélét lehet csinálni. Például az ember vagy eladja az öszeresnek, vagy egyszerűen eldobja. Arról, hogy husz darab viselt kalapért egy kameruni néger-gyereket lehetne becserélni, mindaddig nincsen biztos tudomásunk; különben, ha nem iudiszkrét a kérdésünk: mit csinálna ön egy kameruni néger-gyerekekkel?

Erdeklődő. Szabadkőműves minden fedhetlen előéletű, művelt ember lehet, a ki 24-iki életévét betöltötte. A belépéshez egy szabadkőművesnek az ajánlása szükséges. A szabadkőművesség nem külön hitfelekezet, hanem egy humanisztikus, kulturális progresszív intézmény. Arra a felvételnél egyáltalában nem tekintenek, hogy az illető milyen vallású ember, meg hogy gazdag avagy szegénye-e. Magyarországon hatvan szabadkőműves páholy van; ezekből Budapesten van tizenhat. Ha bármelyik páholyba lép is be, azzal tagjává lesz az egész szövetségnek úgy, hogy a világ bármely páholyába elmehet azután.

VIZJELZÉS.

1895. évi augusztus hó 7-én reggel 7 órakor észlelt vizállások, időjárás és hőfokok a marosi és tiszai vízmézőzén.

Észlelési állomás	Hőmérséklet °C	Időjárás	Vízállás	
			estmétr.	estmétr.
Branyicska	+ 17°	borult	+ 24	—
Gyulafehérvár	+ 17°	borult	—	—
Arad	+ 18°	derült	— 117	—
Makó	+ 20°	derült	+ 5	—
Szeged	+ 18°	derült	+ 97	—

A + jel a 0 feletti hőmérsék és vízállásokat jelzi.
A — jel a 0 alatti hőmérsék és vízállásokat jelzi.
Arad, 1895. augusztus 7.

A m. kir. folyammérési hivatal.

IDEGENEK NÉVSORA.

— Augusztus 7. —

Fehér Kereszt szálloda: Stielly Gyula igazgató, Budapest. Andrassy Mihály földbírtokos, Török-Szarvas.

Nádor szálloda: Strobens Géza járkár felügyelő, Temesvár. Petters Szilárd főördész és neje, Dettla. Hauszer Tivadar zenetanár, Budapest. Aisleitner Hugó táncviselő, Menyháza fűrés. Kugy Flórián kereskedő, Zám.

Felalós szerkesztő: Vass Géza.

Hirdetmény.

Arad és Uj-Arad, továbbá Arad és a vár között építendő új hidak ügyében a nagyméltóságú kereskedelemügyi miniszterium 16983/1895 számú rendeletével kitűzött pótbejárás f. évi augusztus hó 23-án d. e. 9 órakor fog megtartatni.

Osszejövetei hely Aradváros városházánál az I. emeleti kis ülésterem.

Ezen helyszíni bejárásra mindazok, akik magukat érdekeltnek tekinthetik oly figyelmeztetéssel hivatnak meg, hogy a műszaki műveletek a polgármesteri hivatalnál a hivatalos órák alatt f. évi augusztus 8-ától—22-ig bezárólag terjedő 15 nap alatt lesznek megtekinthetők.

Arad, 1895. évi július hó 13-án.

A városi tanács.

14003/895.

Hirdetés.

A nagymélt. földmivelésügyi m. kir. miniszterium 41291/895. sz. a. kelt rendelete nyomán ezennel közhírré teszszük, hogy a krajnai cs. k. kormány a sertések bevitelét Magyarországból Krajnába eltiltotta.

Magyarországból élő sertés és szurt sertéshus Krajnán át csak átrakodás nélkül vihető át.

Arad, 1895. július 2.

A városi tanács.

1547/1895 p. m.

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy a nagyméltóságú m. kir. földmivelésügyi Miniszter 4909 számú távirati intézkvénye szerint az alsó ausztriai helytartóság Arad város területéről szarvas marhák, juhok és kecskéknél alsó ausztriába való bevitelét megtiltotta.

Arad, 1895. július hó 20-án.

Salacz Gyula,
kir. tanácsos, polgármester

VASUTI VONATOK MENETRENDJE

Ervényes 1895. évi április hó 1-étől.

Budapest—Arad.

	reggel	délut.	este
BUDAPEST indul	8,05	1,55	10,—
Szolnok	11,07	3,56	1,35
Csaba	2,28	5,52	4,37
Kétegyháza	2,54	6,10	5,08
Lőkősháza	3,12	—	5,26
Kurtics	3,28	6,34	5,43
Sofronya	3,40	—	5,55
ARAD érkezik	3,55	6,52	6,10

Arad—Budapest.

	d. e.	reggel	este
ARAD indul	11,20	8,18	9,40
Sofronya	11,36	—	9,58
Kurtics	11,49	8,36	10,12
Lőkősháza	12,05	—	10,30
Kétegyháza	12,28	9,00	10,59
Csaba	1,19	9,23	11,44
Szolnok	4,14	11,19	2,53
BUDAPEST érkezik	7,20	1,10	6,10

Erdély felé.

	d. u.	reggel	d. u.	este
ARAD indul	2,30	6,35	4,30	7,02
Glogovác	2,44	6,48	4,42	—
Gyórok	3,14	7,06	5,04	—
Paulis	3,31	7,17	5,15	—
Radna-Lippa	3,58	7,30	5,33	7,47
Konop	4,30	7,57	5,57	—
Berzova	4,50	8,13	6,13	—
Tótvár	5,21	8,35	6,39	—
Soborsin	5,40	8,58	6,58	8,48
Piski	—	11,17	9,24	—
Gyulafehérvár	—	12,51	11,01	11,18
Tövis érkezik	—	1,20	11,30	11,40

Erdély felől.

	éjjel	éjjel	este
Tövis indul	3,36	3,19	—
Gyulafehérvár	3,58	4,04	—
Piski	5,07	6,05	—
Soborsin	6,34	8,20	4,00
Tótvár	—	8,37	4,20
Berzova	—	9,02	4,49
Konop	—	9,19	5,07
Radna-Lippa	7,28	9,49	5,45
Paulis	—	10,02	6,01
Gyórok	—	10,15	6,17
Glogovác	—	10,38	6,46
ARAD érkezik	8,08	10,50	6,59

Arad—Csaba—Nagyvárad.

	reggel	délut.
ARAD indul	5,18	8,56
Sofronya	5,31	4,18
Kurtics	5,44	4,45
Lőkősháza	6,00	5,18
Kétegyháza	6,18	6,18
Kigyós	6,31	6,37
Csaba	7,02	6,55
NAGYVÁRAD érkezik	9,32	—

Nagyvárad—Csaba—Arad.

	délután	délután
NAGYVÁRAD indul	—	4,25
Csaba	7,09	7,12
Kigyós	7,24	7,25
Kétegyháza	7,47	7,39
Lőkősháza	8,14	7,58
Kurtics	8,38	8,15
Sofronya	8,58	8,27
ARAD érkezik	9,10	8,42

Arad—Temesvár.

	reggel	d. e.	délut.
ARAD indul	6,20	11,30	5,00
Uj-Arad	6,31	11,54	5,21
Németságh	6,49	12,19	5,47
Vinga	7,08	12,47	6,14
Orczifalva	7,20	1,04	6,34
Merczifalva	7,31	1,20	6,52
Szt.-András	7,48	1,39	7,12
TEMESVÁR érkezik	8,01	2,05	7,39

Temesvár—Arad.

	reggel	d. u.	este
TEMESVÁR indul	8,20	1,12	9,10
Szt.-András	8,46	1,41	9,29
Merczifalva	9,04	1,59	9,43
Orczifalva	9,19	2,15	9,54
Vinga	9,42	2,40	10,11
Németságh	10,00	2,57	10,26
Uj-Arad	10,30	3,30	10,45
ARAD érkezik	10,43	3,44	10,55

Uj-Szt.-Anna—Kétegyháza.

	d. e.	este
UJ-SZT.-ANNA indul	8,00	6,35
Simánd	8,31	7,06
Kisjenő-Erdőhegy	9,15	7,51
Székudvar	9,31	8,08
Sikló	9,46	8,23
Ottlaka	10,00	8,37
Elek	10,20	8,55
KÉTEGYHÁZA érkezik	10,35	9,10

Kétegyháza—Uj-Szt.-Anna.

	reggel	d. u.
KÉTEGYHÁZA indul	5,20	8,00
Elek	5,33	3,20
Ottlaka	5,48	3,33
Sikló	5,56	3,47
Székudvar	6,06	4,03
Kisjenő-Erdőhegy	6,25	4,33
Simánd	6,43	5,05
UJ-SZT.-ANNA érkezik	7,12	5,35

Mezőhegyes—Kétegyháza.

	d. e.	este
MEZŐHEGYES ind.	8,00	7,00
Kamarás-major	8,13	7,12
Nesze	8,21	7,21
Kovácsbánya	8,40	7,40
Bánhegyes	9,03	8,03
M.-Bodzás	9,25	8,25
Bánkut	9,39	8,39
KÉTEGYHÁZA érkezik	10,00	9,00

Kétegyháza—Mezőhegyes.

	reggel	délután
KÉTEGYHÁZA ind.	5,16	3,15
Bánkut	5,34	3,37
Megyes-Bodzás	5,45	3,55
Bánhegyes	6,01	4,17
Kovácsbánya	6,17	4,40
Nesze	6,27	4,54
Kamarás-major	6,34	5,03
MEZŐHEGYES érkezik	6,44	5,15

Arad—Szeged.

	reggel	d. e.	d. u.
ARAD indul	4,45	7,00	4,10
Szt.-Tamás	5,10	7,29	4,37
Pécska	5,29	7,53	4,57
Battonya	5,59	8,35	5,29
Tompa	6,12	8,47	5,41
Mezőhegyes	6,55	9,34	6,28
Csanád-Palota	7,18	10,02	6,54
Nagylak	7,34	10,23	7,14
Apátfalva	7,56	10,57	7,39
Makó	8,15	11,85	8,20
Kis-Zombor	8,36	11,53	8,40
SZEGED érkezik	9,27	1,00	9,40

Szeged—Arad.

	este	d. u.	reggel
SZEGED indul	6,10	2,19	3,20
Kis-Zombor	6,59	3,21	4,23
Makó	7,18	4,00	5,04
Apátfalva	7,38	4,23	5,23
Nagylak	7,53	5,00	5,54
Csanád-Palota	8,13	5,20	6,12
Mezőhegyes	8,43	6,09	6,50
Tompa	9,05	6,37	7,14
Battonya	9,17	6,54	7,31
Pécska	9,41	7,28	8,10
Szt.-Tamás	9,54	7,43	8,27
ARAD érkezik	10,16	8,10	8,54

Arad—Gurahonoz.

	reggel	d. u.	d. u.
ARAD indul	6,40	5,10	12,25
Ótvenes	6,57	5,29	12,50
Zimánd-Ujfalu	7,04	5,35	1,01
Uj-Szt-Anna	7,21	5,54	1,23
Világos	7,55	6,23	2,18
Muska-Magyarad	8,02	6,30	2,29
Pankota	8,15	6,41	2,53
Apatelek	8,51	7,12	3,50
Borosjenő	9,01	7,21	4,05
Bokszeg-Beél	9,30	7,47	5,00
Borossebes-Buttyin	10,03	8,14	5,54
Almás-Alcill	10,42	8,47	6,57
GURAHONCZ érkezik	10,58	9,01	7,19

Gurahonoz—Arad.

	reggel	d. u.	reggel
GURAHONCZ indul	4,14	2,10	4,45
Almás-Alcill	4,29	2,27	5,10
Borossebes-Buttyin	4,56	3,00	5,32
Bokszeg-Beél	5,29	3,42	7,08
Borosjenő	5,51	4,09	7,33
Apatelek	6,04	4,25	8,09
Pankota	6,41	5,08	9,30
Muska-Magyarad	6,47	5,15	9,40
Világos	6,54	5,23	9,53
Uj-Szt-Anna	7,17	5,50	10,29
Zimánd-Ujfalu	7,40	6,13	11,13
Ótvenes	7,45	6,24	11,21
ARAD érkezik	8,03	6,45	11,48

Borosjenő—Csermő.

	délután	este
Borosjenő indul	9,10	7,30
Csermő érkezik	10,07	8,20

Csermő—Borosjenő.

	reggel	délután
Csermő indul	4,50	3,10
Borosjenő érkezik	5,40	4,00

Borossebes—Menyháza.

	d. e.	d. u.
BOROSSEBES-BUTTYIN indul	10,13	érk. 2,33
Dézna	11,03	2,00
MENYHÁZA	érk. 11,45	indul 1,25

1551/1895.

Hirdetmény.

Arad szab. kir. város polgármestere ezenel közhirre teszi, hogy Arad szab. kir. város közönsége és a m. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége, a radnai utnak-illetve a temesvári vasut Mikalaka község határában elvonuló testének a Maros folyó ellenében való védekezés céljából eszközöndő felemelésének engedélyezése iránt kérvényezvén ezen kérvény a hozzá csatolt tervekkel együtt 1895. évi augusztus hó 7-től szeptember hó 5-ig terjedő 30 napra közszemlére a polgármesteri hivatalban kitétetek s egyidejűleg a kérvény tárgyalására 1895. évi szeptember hó 6-ik napjának d. e. 10. órája, tárgyalási helyül pedig Arad szab. kir. város székházának tanácssterme kitézetett.

Egyidejűleg mindazokat a kik a kérdése mű által érdekeltek felhívom, hogy az ellen netáni észrevételeiket akár a közszemlére való kitétel alatt írásban, akár a tárgyalás alatt szóval annál inkább előadják mintha ellen esetben a határozat további meghallgatásuk nélkül fog meghozatni.

Arad, 1895. augusztus 5.

Salacz
királyi tanácsos,
polgármester.

16599/95.

Hirdetmény.

A nm. m. kir. földmivelségi miniszterium leirata alapján közhirre teszük, hogy a sziléziai cs. kir. tartományi kormány folyó évi július hó 19-én 13370. alatt kelt értesítse szerint a kérdő állatoknak (szarvasmarha, juh és kecske) Arad, Bács-Bodrog, Pest-Pilis-Solt-Kis-Kun, Somogy Tolna és Zala vármegyék, valamint Arad, Baja, Zombor, Ujvidék, Szabadka és Pécs városok területéről Sziléziába való kivitelét további intézkedésig megtiltotta.

Arad, 1895. aug. 1.

A városi tanács.

1684/1895. p. m.

Hirdetés.

Arad szab. kir. város területén a fogyasztási és italadónak, valamint a szesz italmérsési adónak 1896/1898. évekre, való biztosítása céljából az aradi magy. kir. pénzügyigazgatóság által a tárgyalások megindítván erre határidőül a folyó hó 13-ik napjának d. e. 10 órája, helyül pedig a városház kis terme tüzett ki.

Ennek következtén azon adóköteles feleket, akik adónemek szerint csoportosulva a bor- és söritaladó, a hus és cukor fogyasztási adó, vagy a szeszitalmérés adókat megváltani szándékoznak ezennel felhívom, hogy a tárgyaláson vagy személyesen megjelenjenek, vagy a kir. közjegyző általi hitelesített vagy pedig egy pénzügyőri közeg és ez által kifogástalannak ismert két tanu által előttemzendő megbízó levéllel ellátott egy vagy több megbízottat küldjenek

Az adóköteles felek névjegyzéke a polgármesteri irodában megtekinthető

Arad, 1895. évi augusztus hó 6-án.

Salacz Gyula
kir. tanácsos, polgármester.

16174/1895.

Hirdetmény.

A nm. m. kir. földmivelségi miniszteriumnak leirata alapján közhirre teszük, hogy a cs. és kir. közös külügyminiszter ur f. évi július hó 12-én 29491. szám alatt kelt értesítése szerint a svájci szövetség tanács 1895. évi július hó 10-én kelt határozatával a vágó marhának az osztrák-magyar monarchia területéről Svájcba való bevitelét ismét megengedte.

Enhez képest a vágó marhának Magyarország területéről Svájcba való bevitelének az általános állategészségügyi feltételek mellett ismét szabad, ellenben a tenyészmарha, juh, kecske és sertés bevitelének kiadott forgalmi korlátozás továbbra is érvényben marad.

Arad, 1895. aug. 1.

A városi tanács.

634/1895. sz.

847.

Verseny tárgyalási hirdetmény.

A nagyméltóságú földmivelségi m. kir. miniszter urnak 1895. évi július hó 31-én kelt 51046/V—2. sz. rendelete alapján a »benekarikai« Marosszakasznak szabályozásához szükséges mintegy 1809.45^{m3} köanyag szállítása és beépítése, továbbá 3094 drb rözsekéve és 4565 drb kétrendbeli fűzfakaró szállításának biztosítása céljából az aradi m. kir. folyammérnöki hivatal helyiségében (Arad, Rákóczy-utca 23. sz.) folyó évi augusztus hó 27-én d. e. 8 órakor tartandó zárt ajánlati nyilvános versenytárgyalás hirdettetik.

A vállalatot szabályozó szerződés, tervezete, az általános és részletes építési feltételek, előmért és tervek, úgy nemkülönben az ajánlati feltételek az aradi m. kir. folyammérnöki hivatalnál, a hivatalos órákban megtekinthetők.

Arad, 1895. évi augusztus hó 6-án.

A m. kir. folyammérnöki hivatal.

16175/1895.

Hirdetmény.

A nm. m. kir. földmivelségi miniszternek leirata alapján közhirre teszük, hogy a Csehországi cs. kir. helytartóság folyó évi július hó 20-án kelt távirati értesítése szerint a szarvasmarha, juh és kecske Arad, Pest-Pilis-Solt-Kis-Kun, Somogy és Zala vármegyék, valamint Pécs sz. kir. városokból Csehországba való bevitelét f. évi július hó 24-től kezdve további intézkedésig megtiltotta.

Arad, 1895. aug. 1.

A városi tanács.**A radnai járás főszolgabírójától.**

2873/1895.

844.

Hirdetmény.

Ménés községben 334 birtokos által 476 hold ^{616/1600} □-öl területen, a hegyközség ügyeinek vezetésére hivatott és az 1884. évi XII. t.-cz. VIII. fejezetében előirt hatáskörrel megbízott ménesi hegyközség megalakítandó lévén, az illető birtokos urak az idézett törvény végrehajtása tárgyában kiadott mult évi 48.000. sz. földmivelségi miniszteri rendelet 62. §-ának b) pontja alapján a Ménés községben f. évi augusztus hó 26-án d. e. 9 órakor a körjegyzői iroda helyiségeiben megtartandó alakuló közgyűlésre ezennel tisztelettel meghívotnak.

Megjegyezettvén:

1. hogy az idézett törvény 69. §-a szerint 800 □-öl vagy ennél csekélyebb terület birtokosa egy szavazattal bír, a nagyobb területek birtokosai pedig annyi szavazattal bírnak, ahányszor 800 □-öl területű szőlőbirtokuk van.

Az összes 334 szőlőbirtokos szavazatainak ^{1/4} részénél azonban több szavazatot saját nevében egy birtokos sem igényelhet.

2. A hegyközség alakuló gyűlésében az idézett miniszteri rendelet g) pontja szerint a szavazást minden esetben az kezd meg, kinek a hegyközségi kötelékbe vonható legkisebb birtoka van.

3. Hogy ugyancsak a 2-ik pontban idézett miniszteri rendelet szerint a szavazás meghatalmazott által is gyakorolható.

Miről az érdeklött szőlőbirtokos urak meggyeszte közhirre teendő hirdetmények utján, valamint hirlapilag is értesítettnek.

M.-Radna, 1895. évi június hó 24-én.

Csukay Sándor
főszolgabíró.

„Aradi nyomda részvénytársaság könyvnyomdája.”

Gelddarlehen

Auf Grundstücke, Provinzhäuser in 40 jähriger Amortisation 5^{1/2}%, auf 50 Jahre 5%. Mühlen und Fabriken 32 Jahre amortisierbar 6%, auf Neubauten wird bei Beginn des Baues 50% Darlehen, bei ganzlichem Fertigwerden weitere 50% zu 6% igem Zinsfusse bewilliget. Personalkredit jeden Standes in ^{1/4} jähriger Tilligung 6—7% ige Zinsen, und kann bis 10,000 Gulden in Anspruch genommen werden. Näheres: Budapest Hazai és külföldi jelzalog K. Kerepesi-ut 51. II. em. 25.

Hazai és külföldi
Bank jelzalog Kölcsön (K.)
Budapest, Kerepesi-ut 51.

685

Pályázat.

Alulírott egy a jegyzői teendőkhöz jártas **irnokot** keres; fizetése egy évre 180 frt és teljes ellátás, valamint tehetősége és szorgalmához képest mellékjövedelem. Az állás azonnal elfoglalható.

Fekete-Gyarmat, 1895. augusztus 3.

839

Nagy Lajos
Jegyző.

3148/1895. tkv. sz.

849.

Póthirdetmény.

Az aradi kir. törvényszék mint telek-könyvi hatóság közhirre teszi, miszerint az első magyar jutafonó és szövögyár részvénytársaság végrehajtónak Reinitz Ignác né szül. Kohn Róza kurticsi lakos végrehajtást szenvedett elleni 800 frt s járuléka iránti végrehajtási ügyében a 2443/95. sz. alatt kibocsájtott árverési hirdetményben a kurticsi 808. tjkvben A. I. 1—3 sorszám alatt foglalt ingatlanokra 505 frtban és a kurticsi 1033 sz. tjkvben A. I. 1. sorszám a. foglalt ingatlanra 39 frt kikiáltási árban Kurtics községhezánál 1895. évi augusztus hó 16-ik napján délelőtt 9 órára kitűzött árverés az 1881. 4. X. t.-cz. 167. §-a alapján dr Nemess Zsigmond ügyvéd által képviselt Kohut Jakab végrehajtató érdekében is 800 frt tőke követelése s járuléka kielégítése végett megtartatni fog.

Kelt Aradon, 1895. évi június hó 4-ik napján, az aradi kir. tvszék mint tkvi hatóság.

Vincze
kir. tvszeki bíró.

Hazai és külföldi**Bank jelzalog Kölcsön K.**

Budapest, Kerepesi-ut 51. II. emelet 25.

40 évi 5^{1/2}, 50 évi 5% törlesztési kölcsön földbirtokra, vidéki házakra és telkekre. Malmok és gyarak 32 évre 6% amortizáció uton, házak építkezési kölcsön 50% megkezdésnél, 50% teljes felépítés után 6% kamat mellett. Személy hitel ^{1/4} évi törlesztésre egész 10,000 frtig 6 és 7% pontos lebonyolítása.

Hazai és külföldi
Bank jelzalog Kölcsön (K.)
Budapest, Kerepesi-ut 51.

684